

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 3^{ης} ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1938

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΑΝΤ. ΚΕΡΑΜΟΠΟΥΛΛΟΥ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

Ὁ Πρόεδρος ἀνακοινοῖ τὸν θάνατον τοῦ τακτικοῦ μέλους τῆς τάξεως τῶν Ἡθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν, Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος Χρυσοστόμου, καὶ ἐξαίρει τὴν ἐκλιποῦσαν προσωπικότητα αὐτοῦ, ὡς ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπιστήμονος, διὰ τῶν ἐξῆς:

Κύριοι Συνάδελφοι.

«Μετὰ βαθυτάτης λύπης ἀναφέρω καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου τὸν θάνατον τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος, Μακαριωτάτου Χρυσοστόμου Παπαδοπούλου, ἐπιφανεστάτου μέλους τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς.

»Ὁ Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ἐγεννήθη τῇ 1 Ἰουλίου 1868 ἐν Μαδύτῳ τῆς Θράκης, ἐκ πτωχῶν γονέων, Ἀνασταίου ἱερέως καὶ Φωτεινῆς, περαιώσας δὲ τὰς προκαταρκτικὰς αὐτοῦ σπουδὰς ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι, ἐφοίτησεν εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν καὶ εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν Κωνσταντινουπόλεως (1884-1887), ὡσαύτως, μετὰ τὴν ἐξ αὐτῆς ἀποφοίτησιν, εἰς τὴν ἐν Ἱεροσολύμοις Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Σταυροῦ (1887-1888) καί, μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν διάλυσιν αὐτῆς, εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν Σχολὴν Σμύρνης (1888-1889), ἐξ ἧς ἔλαβε καὶ τὸ Γυμνασιακὸν Δίπλωμα. Ἐγγραφεὶς δὲ εἰς τὴν Θεολογικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ἐφοίτησεν εἰς αὐτὴν ἐπὶ διετίαν (1889-1891) εἶτα δέ, τυχὼν τῆς προστασίας τῆς Βασιλίσσης Ὁλγας, μετέβη πρὸς εἰδικὰς Θεολογικὰς σπουδὰς εἰς Ρωσσίαν, φοιτήσας ἐπὶ τετραετίαν εἰς τὰς Θεολογικὰς Ἀκαδημίας Κιέβου (1891-1893) καὶ Πετροπόλεως (1893-1895) ἔλαβε δὲ ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης τὸ Θεολογικὸν Δίπλωμα (1895).

»Μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν αὐτοῦ ἐκ τῆς Θεολογικῆς Ἀκαδημίας Πετροπόλεως,

διωρίσθη Καθηγητής τῆς ἀπὸ τοῦ 1894 ἐπανιδρυθείσης Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ, μετὰ τετραετίαν δὲ περίου καὶ Διευθυντῆς αὐτῆς, ὅτε καὶ προσῆλθεν εἰς τὰς τάξεις τοῦ Κλήρου, προχειρισθεὶς τῇ μὲν 28 Μαΐου 1900 εἰς Διάκονον τῇ δὲ 14 Σεπτεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους εἰς Προσβύτερον καὶ ἀρχιμανδρίτην, παρὰ τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων. Οὕτω δὲ εἰργάσθη συνεχῶς ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Σταυροῦ ἐπὶ δεκαεταετίαν (1895-1909). Ἀπομακρυνθεὶς ἕξ Ἱεροσολύμων διέτριψεν ἐπὶ διετίαν περίου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ὡς Προϊστάμενος τῶν Ναῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινότητος Ἀλεξανδρείας (1909-1911), χωρὶς νὰ παύσῃ ἀσχολούμενος περὶ τὰς ἐπιστημονικὰς μελέτας. Ἀκριβῶς δὲ τότε (1910) ἡ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀπένευεν εἰς αὐτόν, ὡς «πολλὰ καὶ σπουδαῖα ἔργα συγγράψαντα», τὸ Δίπλωμα Ἐπιτίμου Διδάκτορος τῆς Θεολογίας.

» Τῷ 1911 διωρίσθη Διευθυντῆς τῆς ἐν Ἀθήναις Ρίζαρείου Ἐκκλησιαστικῆς Σχολῆς, ἐν ἣ εἰργάσθη ἐπὶ δωδεκαετίαν (1911-1923), ἐν τῷ μεταξὺ δὲ χρόνῳ διατηρῶν καὶ τὴν θέσιν τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ρίζαρείου Σχολῆς, κατὰ Μάρτιον τοῦ 1914, ἐξελέγη Καθηγητῆς τῆς Γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, διαδεχθεὶς τὸν Ἀναστάσιον Διομ. Κυριακόν. Ἐδίδαξε δὲ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ὡς τακτικὸς Καθηγητῆς ἐπὶ ἑννέα ἔτη (1914-1923), μέχρι τῆς ἀναδείξεως αὐτοῦ ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος (10 Μαρτίου 1923), ὅτε ἐξελέγη Ἐπίτιμος Καθηγητῆς τοῦ Πανεπιστημίου, ἐξακολουθήσας καὶ ὑπὸ τὴν ιδιότητα ταύτην νὰ διδάσκῃ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐπὶ τινὰς ὥρας ἑτησίως. Τῷ 1926 διωρίσθη τακτικὸν μέλος τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν.

» Ὁ διορισμὸς οὗτος δὲν ἦτο τιμῆς προσθήκη εἰς τὸν οἶακοστροφοῦντα τὸ ἐκκλησιαστικὸν σκάφος τῆς Ἑλλάδος, ἀλλ' ἀξίωμα ὀφειλόμενον εἰς ἄνδρα, ὅστις, ἐν πλήρει ἀκμῇ καὶ δράσει ἐπιστημονικῇ τότε διατελῶν, εἶχεν ἤδη συγγράψει καὶ ἐκδώσει 335 μικρὰ καὶ μεγάλα ἔργα, ἀποτελοῦντα κατάλογον, ὃν πρέπει εἰδικώτερος συνάδελφος νὰ συμπληρώσῃ διὰ τῶν ἔκτοτε δημοσιευθέντων νεωτέρων ἔργων, ἡ δὲ Ἀκαδημία νὰ δημοσιεύσῃ. Τοῦτο τὸ σύνολον ἔργον πρέπει νὰ ἴσασται μνημεῖον καὶ τρόπαιον, ὅπερ οὐκ ἔασει καθεῦθεν τοὺς τὴν πατρίδα καὶ τὴν ἐκκλησίαν ἀγαπῶντας καὶ ἐπὶ τὰ μεγάλα αὐτῶν ἀξιώματα φερομένους.

» Ὁ αἰόιδιμος Χρυσόστομος Παπαδόπουλος ὑπῆρξεν ὡς ἄνθρωπος ἀμεμπτος, ὡς κληρικὸς ἀξιολίμητον παράδειγμα, ὡς ἀνωτάτη κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας συνेतὸς, μακρόθυμος, δραστήριος, ἄγρυπνος δὲ φύλαξ τῶν ἐθνικῶν ἐκκλησιαστικῶν παρακαταθηκῶν, ὡς ἐπιστήμων δὲ κεφάλαιον ἐθνικοῦ ἐπιστημονικοῦ πλοῦτου, τίτλος τιμῆς διὰ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ ἀγλάϊσμα διὰ τὴν Ἀκαδημίαν».

Ὁ Πρόεδρος ἐν συνεχείᾳ ἀνακοινοῖ τὸν θάνατον τοῦ ἀντεπιστέλλοντος μέλους

τῆς Τάξεως τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Καλῶν Τεχνῶν, τακτικοῦ καθηγητοῦ τοῦ ἐν Bucarest Πανεπιστημίου, Δημ. Ρούσσου, καὶ ἐκθέτει διὰ τῶν ἐξῆς τὴν ἐπιστημονικὴν δρᾶσιν αὐτοῦ :

«Μετὰ λύπης ἀναγγέλλω Ὑμῖν καὶ ἄλλην ἀπώλειαν, τὸν ἐν Βουκουρεστίῳ ἐπελθόντα θάνατον τοῦ Δημοσθένους Ρούσσου, ἀντεπιστέλλοντος μέλους τῆς Ἀκαδημίας ἡμῶν (ἀπὸ 28 Μαρτίου 1933).

»Ὁ Ρούσσος ἐγεννήθη τῷ 1869 ἐν Περιστάσει τῶν Γανοχώρων τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης. Ἐσπούδασεν εἰς τὴν Μεγάλην τοῦ Γένους Σχολὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ ἔπειτα εἰς τὰ Πανεπιστήμια Ἀθηνῶν, Μονάχου, Βερολίνου καὶ Λιψίας, ἔνθα καὶ ἀνεκηρύχθη διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας. Ἀπὸ τοῦ 1915 διετέλεσε καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βουκουρεστίου.

»Αἱ μελέται αὐτοῦ ἐγράφησαν ἑλληνιστὶ ἢ ρουμανιστὶ καὶ ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὴν νεωτέραν ἑλληνικὴν φιλολογίαν καὶ τὰς ἱστορικὰς σχέσεις τῶν Ἑλλήνων μετὰ τῆς Ρουμανίας.

»Τὰ κυριώτερα ἔργα του εἶναι :

1. *Τρεῖς Γαζαῖοι*, συμβολὴ εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν Γαζαίων, 1893.
2. *Studii Bizantino-romine*, 1907.
3. *Studii si critice*, 1910 (πρβλ. Λαογραφία II σ. 709-716).
4. *Elenismus in Rumania*, 1912.
5. *Critice textilor si tehnice editiilor*, 1912.
6. *Datoria criticeii*, 1914.

»Πλὴν τούτων ἐδημοσίευσε καὶ πολλὰς ἄλλας μακροτέρας ἐργασίας ἀναφερομένας εἰς διορθώσεις κειμένων Ἑλληνικῶν καὶ Ρουμανικῶν, εἰς τὸν Εὐγένιον τὸν Βούλγαριν, εἰς τὰς πρώτας ἐν Βιέννῃ Ἑλληνικὰς Ἐφημερίδας κτλ. Ἡ ἱστορία τοῦ ἐν Ρουμανίᾳ Ἑλληνισμοῦ καὶ ἡ ἐπὶ τὸ Ρουμανικὸν ἔθνος ἐπίδρασις αὐτοῦ ἦτο τὸ κυριώτατον ἀντικείμενον τῆς μελέτης του. Πιστεύομεν, ὅτι τὸ οἰκεῖον χειρόγραφον θὰ κατελείφθῃ ἕτοιμον πρὸς δημοσίευσιν».

«Πρὸ τῆς γεραρᾶς σκιᾶς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Χρυσοστόμου καὶ τῆς μνήμης τοῦ καθηγητοῦ Ρούσσου, δύο ἐπιστημόνων, οὓς ἀπώλεσε καὶ ἡ Θράκη καὶ ἡ Ἐπιστήμη καὶ ἡ Ἀκαδημία ἡμῶν παρακαλῶ νὰ ἐγερωθῶμεν τιμῆς ἕνεκα».

ΔΩΡΕΑΙ

Γίνεται δεκτὴ ἡ ἐκ Δοχ. 10.000 προσφορὰ τῆς Ἑλληνοαμερικανικῆς Προοδευτικῆς Ὄργανώσεως G.A.P.A. πρὸς βράβευσιν ἀγαθοεργῶν πράξεων.